

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران
معاونت آموزش متوسط

سؤالات آزمون های نهایی سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ (شش دوره)

درس: فلسفه (۲)
رشته: علوم انسانی -
علوم و معارف اسلامی

اداره آموزش
دوره دوم متوسطه نظری
مازندران

به صورت درس به درس
و همراه با
پاسخنامه تشریحی

با ما در کانال کام نهایی مازندران در شاد همراه باشید:

<http://shad.ir/motnazarimazand>

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

نام درس: فلسفه (۲)

معاونت آموزش متوسطه

پایه: دوازدهم

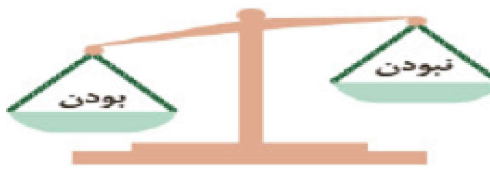
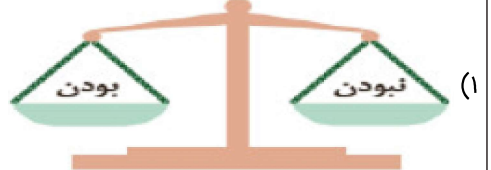
رشته: علوم انسانی - معارف اسلامی اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری

کانال گام نهایی مازندران (شاد) <http://shad.ir/motnazarimazand>

ردیف	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	بارم
نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:
۱	دیدگاه تجربه‌گرایان را درباره پذیرش رابطه علیت بیان کنید.	۶۱ سوال	فلسفه ۲ (بخش ۱)		
۲	به چه علت موجودات جهان که فقط امکان وجود دارند، اکنون موجودند؟ توضیح دهید.				
۳	مشخص کنید در کدامیک از گزاره‌های زیر، حمل محمول به موضوع، نیازمند دلیل است؟ چرا؟ (الف) شتر حیوان است. (ب) انسان مخلوق است.				
۴	با توجه به معانی اتفاق، در مثال‌های زیر کدامیک از موارد (سنخیت، وجوب و غایت) انکار شده است؟ نباریدن باران با پیدایش همه عوامل یخ زدن آب بر اثر حرارت برخورد اتفاقی ذرات سرگردان در فضای غیرمتناهی الف: نفی ب: نفی ج: نفی				
۵	کدامیک از معانی اتفاق با هیچیک از اصول و لوازم علیت در تعارض نیست؟ (۱) رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده (۲) نفی غایت‌مندی				
۶	تفاوت نظر دکارت و فلاسفه مسلمان درباره منشأ درک علیت، به‌ترتیب کدام مورد است؟ (۱) تجربی - عقلی (۲) فطری - عقلی				
۷	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. با توجه به اصل سنخیت، برای این‌که بدانیم از هر علتی کدام معلول پدید می‌آید، باید از کمک بگیریم.				

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۸	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. - با قبول این حقیقت که، هر حادثه علتی دارد به ارتباط میان هر شیء و منشأ آن پی می‌بریم.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲						
۹	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. - رابطه‌ای که عقل خلاف آن را قبول نمی‌کند، حتماً «امتناعی» است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲						
۱۰	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. - از نگاه فلسفه، آب یک موجود واحد با دو مفهوم مختلف است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲						
۱۱	با توجه به معنای «سوم اتفاق»، دیدگاه دو دسته از فلاسفه که برای جهان و انسان هدف و غایت قائلند را بیان کنید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲						
۱۲	«اصل سنخیت علت و معلول» را با ذکر مثال تعریف کنید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲						
۱۳	چرا حمل وجود بر «درخت»، به دلیل نیاز دارد؟ توضیح دهید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲						
۱۴	عبارت‌های زیر درباره منشأ درک و پذیرش رابطه علیت، دیدگاه کدام فیلسوف یا گروه است؟ (الف) انسان از طریق حس، توالی یا هم‌زمانی پدیده‌ها را مشاهده می‌کند و رابطه ضروری بین علت و معلول را درمی‌یابد. (ب) ذهن انسان پس از درک «اصل امتناع اجتماع نقیضین» می‌فهمد که حوادث خودبه‌خود رخ نمی‌دهند.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲						
۱۵	هریک از موارد ذکر شده در جدول، واجب‌الوجود هستند یا ممکن‌الوجود یا ممتنع‌الوجود؟ <table border="1"><tr><td>شیرین شور</td><td>فضایما</td><td>هندوانه</td></tr><tr><td>الف:</td><td>ب:</td><td>ج:</td></tr></table>	شیرین شور	فضایما	هندوانه	الف:	ب:	ج:	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
شیرین شور	فضایما	هندوانه						
الف:	ب:	ج:						
۱۶	کدام مورد، از مطادیق رابطه علیت می‌باشد؟ (۱) حرارت و سوزاندن (۲) دوستی بین دو نفر	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲						
۱۷	جای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید: همه ممکن‌الوجودها که در حال حاضر موجود هستند، به واسطه علت‌هایشان، شده‌اند.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲						
۱۸	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط: - وجود، وجه اختصاصی موجودات و ماهیت، وجه مشترک آنها است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲						

۱۹	به لحاظ عقلی و فلسفی، قبول غایت برای اشیا و پدیده‌های جهان، در چه صورت امکان‌پذیر است؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۰	از دیدگاه ابن‌سینا، وقتی می‌گوییم «آب و وجود دو مفهوم از یک موجود هستند»، به چه معنا می‌باشد؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۱	هنگامی‌که راننده‌ای، خودروی بدون نقص را روشن کرده و هدایت می‌کند، این عمل او بر مبنای پذیرش کدام یک از لوازم علیّت است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۲	از نظر فیلسوفان مسلمان، انسان بعد از درک کدام اصل، درمی‌یابد که پدیده‌ها خود به خود به وجود نمی‌آیند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۳	هر یک از موضوعات زیر را به لحاظ، «واجب‌الوجود، ممکن‌الوجود یا ممتنع‌الوجود» بودن مشخص کنید. <table border="1"> <tr> <td>بزرگی کوچک</td><td>مورچه غول‌پیکر</td></tr> <tr> <td>الف) ؟</td><td>ب) ؟</td></tr> </table> سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲	بزرگی کوچک	مورچه غول‌پیکر	الف) ؟	ب) ؟
بزرگی کوچک	مورچه غول‌پیکر				
الف) ؟	ب) ؟				
۲۴	از نظر سهروردی، عالمی که آمیخته به نور و ظلمت است چه نام دارد؟ (۱) مغرب وُسطی (۲) مغرب کامل سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۵	کدام تصویر، نشان‌دهنده «واجب‌الوجود بالغیر» است؟ (۲) (۱) سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۶	در کدام قضیه، محمول از اجزاء ذاتی موضوع است؟ (۱) آهن، فلز است. (۲) آب، شور است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۷	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. هریک از عوامل «آشپز» و «چاقو» برای تهیه غذا، علت محسوب می‌شوند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				
۲۸	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. از نظر دکارت، انسان اصل علیّت را به طور درک می‌کند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲				

۲۹	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. رابطه موضوع و محمول در قضیه «دایره، دارای زاویه است»، می باشد.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۰	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. - به عقیده هیوم منشاء درک و پذیرش رابطه علیت، یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده ها است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۱	چرا برخی مردم گاهی فکر می کنند که در بعضی موارد در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۲	تفاوت دیدگاه «هیوم» با تجربه گرایان در مورد منشاء درک رابطه علیت را بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۳	کدام گروه از فیلسوفان «اصل سنخیت» را یک اصل عقلی می دانند؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۴	رابطه میان محمول با موضوع، در قضیه «اسب بالدار ممکن الوجود است» چیست؟ (۱) امکانی (۲) وجوبی	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۵	محصول در کدام یک از قضایای زیر، جزء مفهوم موضوع است نه عین آن؟ (۱) مثلث شکل است. (۲) مثلث شکل سه ضلعی است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۶	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. حالت مانند ترازویی است که دو کفه آن در حالت تعادل قرار دارند.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۷	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. وقتی کسی می پرسد آن چیست؟ یعنی به آن شیء پی برده است اما از آن بی خبر است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۸	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - حمل «ممتنع الوجود» بر «مثلث چهارضلعی»، وجوبی است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۹	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - حمل «وجود» بر «سیاه و سفید»، امتناعی است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۰	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - وجود هر شیء، بیان کننده ذاتیات آن است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

۴۱	چه نقدی بر نظر فیلسوفانی که در عین انکار خداوند معتقد به غایت‌مندی جهان و انسان هستند، وارد است؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۴۲	نظر دکارت دربارهٔ منشاء اعتقاد به علیت چیست؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۴۳	یک فیلسوف مسلمان و یک فیلسوف غربی که نظریهٔ مغایرت وجود و ماهیت را پایهٔ برهان‌های خود در خداشناسی قرار دادند، نام ببرید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۴۴	رابطهٔ موضوع و محمول در هریک از قضایای ذکر شده، از نوع وجوبی است یا امکانی یا امتناعی؟ <table border="1"><tr><td>عدد پنج، زوج است.</td><td>مربع، شکل است.</td><td>این خانه، بزرگ است.</td></tr><tr><td>الف</td><td>ب</td><td>ج</td></tr></table> سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱	عدد پنج، زوج است.	مربع، شکل است.	این خانه، بزرگ است.	الف	ب	ج
عدد پنج، زوج است.	مربع، شکل است.	این خانه، بزرگ است.					
الف	ب	ج					
۴۵	گزینهٔ مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید. پشتوانهٔ نظم دقیق جهان، اصل (۱- وجوب‌بخشی علت به معلول / ۲- سنخیت علت و معلول) است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۴۶	گزینهٔ مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید. رابطهٔ وجود با «روح» (۱- امکانی / ۲- وجوبی) می‌باشد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۴۷	جای خالی را با کلمهٔ مناسب کامل کنید ویژگی‌های مخصوص یک شیء را در منطق و فلسفه، آن شیء می‌گویند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۴۸	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - از نظر دموکریتوس، برخورد اتفاقی ذرات ریز سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیای فعلی در جهان شده است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۴۹	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - از نظر هیوم، درک رابطهٔ ضروری میان علت و معلول از طریق تجربه به دست می‌آید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۵۰	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - دلیل حمل وجود بر هر ماهیتی، از طریق حس و تجربه یا عقل محض قابل شناسایی است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱						
۵۱	«علت تامه» و «علت ناقصه» را تعریف کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱						

۵۲	تفاوت «رابطه علّیت» با سایر روابط میان موجودات چیست؟ با استفاد از یک مثال توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۳	تعیین کنید که هریک از گزاره‌های زیر عقیده کدام فیلسوف است؟ الف) تداعی علّیت، چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست. ب) اصل علّیت، جزء اصول اولیه‌ای است که درک انسان از آن فطری است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۴	رابطه میان موضوع و محمول، در قضیه «عدد هفت، زوج است» کدام است؟ (۱) امکانی (۲) امتناعی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۵	نوع حمل، در قضیه «لوزی شکل است»، با کدام یک از قضایای زیر تناسب دارد؟ (۱) انسان حیوان است. (۲) انسان مخلوق است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۶	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید: - همه اشیا‌یی که به واسطه علت‌هایشان موجودند، «واجب الوجود» هستند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۷	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: - انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه می‌یابد: و سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۸	تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط می‌باشد. - در دوره اول حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۹	تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط می‌باشد. - حالت ممکن الوجود، نسبت به وجود و عدم، حالت ترازویی با دو کفه متعادل است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۰	تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط می‌باشد. - مفاهیم «مربع سه ضلعی» و «پرنده» به ترتیب «واجب الوجود» و «ممکن الوجود» هستند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۱	تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط می‌باشد. - حمل مفهوم «وجود» بر هر ماهیتی از جمله انسان، نیازمند دلیل است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

- ۱ معتقدند انسان از طریق حس توالی یا همزمانی پدیده‌ها را مشاهده می‌کند و رابطه ضروری میان علت و معلول را درمی‌یابد و از این طریق رابطه علت را بنا می‌نهد. (ص ۱۶)
- ۲ با بودن علت وجود برای انسان ضروری می‌شود و انسان واجب‌الوجود می‌گردد. (ص ۱۲)
- ۳ گزینه ب - زیرا از اجزای تعریفی انسان نیست و چیستی او را تشکیل نمی‌دهد و بیان‌کننده ذات و حقیقت انسان نیست. (ص ۷ و ۵)
- ۴ الف) وجوب ب) سنخیت ج) غایت (ص ۲۲ - ۲۴ - ۲۵)
- ۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۲۵ و ۲۶)
- ۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۱۶ و ۱۷)
- ۷ تجربه (ص ۱۸)
- ۸ صحیح (ص ۲۰)
- ۹ غلط (ص ۱۰)
- ۱۰ صحیح (ص ۴)
- ۱۱ یک دسته از فلاسفه که برای جهان علت نخستین و آفریننده را اثبات می‌کنند، معتقدند همه حوادث جهان از ابتدا تا کنون و در آینده در جهت یک هدف و غایت از پیش تعیین شده قرار دارند. (یا جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم به سوی مال خود در حرکت است و مرحله به مرحله کامل‌تر می‌شود.)
دسته دوم فیلسوفانی هستند که در عین انکار خداوند، می‌خواهند برای جهان و انسان هدف و غایت تعیین کنند. (آنان معتقدند جهان به سمت یک غایت برتر در حرکت است و روز به روز کامل‌تر می‌شود و به غایت خود نزدیک‌تر می‌شود.) (ص ۲۶-۲۵)
- ۱۲ هر علتی معلول خاص خودش را پدید می‌آورد. هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. مثلاً آتش می‌سوزاند. (یا هر مثال درست دیگر) (ص ۱۸)
- ۱۳ زیرا وجود، از اجزای تعریفی درخت نمی‌باشد. بیانگر ذات و حقیقت درخت نیست. از آن جدایی‌پذیر است. (ص ۵)
- ۱۴ الف) تجربه‌گرایان (ص ۱۶) ب) فیلسوفان مسلمان (ص ۱۷)
- ۱۵ الف) ممتنع‌الوجود ب) ممکن‌الوجود ج) ممکن‌الوجود (ص ۱۱-۱۲)
- ۱۶ گزینه ۱ (ص ۱۴)
- ۱۷ واجب‌الوجود بالغير (ص ۱۲)
- ۱۸ غلط (ص ۳)

- ۱۹ قبول غایت برای اشیا و پدیده‌های جهان وقتی امکان‌پذیر است که این غایت قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد تا اشیا متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده باشند و چنین هدفی بدون قبول خداوند امکان‌پذیر نیست. (ص ۲۶)
- ۲۰ بدین معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند. بلکه از موجودی واحد، دو مفهوم مختلف را به دست آورده‌ایم یعنی در عالم خارج دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم. (ص ۴)
- ۲۱ اصل وجوب بخشی علت به معلول (یا اصل ضرورت علی و معلولی) (ص ۲۰)
- ۲۲ اصل امتناع اجتماع نقیضین (ص ۱۷)
- ۲۳ الف) ممتنع‌الوجود
ب) ممکن‌الوجود (ص ۱۱ و ۱۲)
- ۲۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- ۲۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۲۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- ۲۷ ناقصه (ص ۲۵)
- ۲۸ فطری (ص ۱۶)
- ۲۹ امتناعی (ص ۹ و ۱۰)
- ۳۰ صحیح (ص ۱۷)
- ۳۱ زیرا برخی از مردم از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند به عبارت دیگر علت ناقصه را علت تامه می‌پندارند. (ص ۲۴ - ۲۵)
- ۳۲ هیوم برخلاف تجربه‌گرایان که معتقدند درک رابطه علیت از طریق حس و تجربه ممکن است می‌گوید که رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن‌را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد. (ص ۱۶)
- ۳۳ همه فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه‌گرا (ص ۱۸)
- ۳۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۱۱)
- ۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۵)
- ۳۶ ممکن‌الوجود (ص ۱۱)
- ۳۷ هستی (یا وجود) - چیستی (یا ماهیت) (ص ۳)
- ۳۸ صحیح (ص ۱۰)
- ۳۹ غلط (ص ۱۱)

۴۰ غلط (ص ۵)

۴۱ قبول غایب برای اشیاء و پدیده‌های جهان وقتی امکان‌پذیر است که آن غایت قبل از پیدایش اشیاء مشخص شه باشد تا اشیاء متناسب با آن هدف و غایت، ساخته شده و پدید آمده باشند تا به سوی آن حرکت نمایند و تکامل یابند. (ص ۲۶)

۴۲ او معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است که انسان آن‌را به طور فطری درک می‌کند. هر انسانی با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه یا آموزش ندارد. (ص ۱۶)

۴۳ ابن‌سینا - توماس آکویناس (ص ۶)

۴۴ الف) امتناعی (ب) وجوبی (ج) امکانی (ص ۹)

۴۵ ۲- سنخیت علت و معلول (ص ۱۸)

۴۶ ۱- امکانی (ص ۱۱)

۴۷ ذاتیات (ص ۳)

۴۸ صحیح (ص ۲۲)

۴۹ غلط (ص ۱۶)

۵۰ صحیح (ص ۵)

۵۱ مجموعه عوامل ایجادکننده معلول را علت تامه می‌گویند و هریک به تنهایی را علت ناقصه می‌گویند. (ص ۲۵)

۵۲ در رابطه علیت یا همان رابطه وجودی، وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است، و اگر علت باشد، معلول آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود. این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد، مثلاً رابطه علیت همانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد. (ص ۱۴)

۵۳ الف) هیوم (ص ۱۷) (ب) دکارت (ص ۱۶)

۵۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۹)

۵۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۷)

۵۶ بالغیر

۵۷ هستی (یا وجود) - چیستی (یا ماهیت)

۵۸ غلط

۵۹ صحیح

غلط ۶۰

صحیح ۶۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

نام درس: فلسفه (۲)

معاونت آموزش متوسطه

پایه: دوازدهم

رشته: علوم انسانی - معارف اسلامی اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری

کانال گام نهایی مازندران (شاد) <http://shad.ir/motnazarimazand>

نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:
تاریخ و امضا:	نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:
ردیف	لطفا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید				
۱	فلسفه ۲ (بخش ۲) سوال ۸۲ علت نام‌گذاری این عالم به «طبیعت» از نظر ابن‌سینا چه بوده است؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۲	فارابی برای بیان مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، از چه تشبیهی استفاده می‌کند؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۳	دیدگاه دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا را درباره عقل، بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۴	نظر آگوست کنت درباره عقل فلسفی را توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۵	بیان ملاصدرا در «اثبات وجود خدا» را به صورت استدلالی بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۶	از نظر فلاسفه مسلمان مرتبه قبل از عقل بالملکه، چه ویژگی‌هایی دارد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۷	هریک از گزاره‌های زیر با کدام قسم عقل (نظری - عملی) از نظر ارسطو مطابقت دارد؟ (الف) بحث درباره این‌که باید قانون را رعایت کرد. (ب) بحث درباره کھکشان و درجه حرارت آب. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۸	برهان اثبات وجود خدا از نظر فارابی، مبتنی بر چیست؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۹	کانت، ضرورت وجود خدا را از چه طریقی اثبات می‌کند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۰	دریافت حقایق اشیاء، برای موجودات متعالی عقل، به چه صورت است؟ (۱) استدلال مفهومی (۲) شهودی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۱	گزاره زیر دربارهٔ باور به خدا از چه کسی است؟ «قبول خداوند، به ما این امید را می‌دهد که به جای احساس زندگی در جهان بیگانه، می‌توانیم در آن پناهگاهی بیابیم.» (۱) کاتینگهام (۲) کرکگور سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۲	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. از نظر فارابی و ابن‌سینا، اولین مخلوق خدا، است که موجودی کاملاً است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۳	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. فلاسفهٔ مسلمان به بحث معناداری حیات پس از اثبات پرداخته‌اند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۴	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. خدا از نظر، یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. از نظر هیوم مهم‌ترین برهان فلاسفهٔ الهی در اثبات خدا، برهان است، که از گرفته شده است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۶	از نظر فلاسفهٔ اسلامی، عقل فعال چه وظیفه‌ای دارد؟ آن را توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۷	نظریهٔ دیوید هیوم و دکارت دربارهٔ جایگاه و اعتبار عقل را با هم مقایسه کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۸	ملاصدرا از طریق نظریهٔ «فقر وجودی» (امکان فقری) چگونه وجود خداوند را اثبات می‌کند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۹	فیلسوفان مسلمان علاوه بر استدلال عقلی، از چه ابزارهای معرفتی برای رسیدن به حقیقت استفاده می‌کنند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲

۲۰	به ترتیب «درک مفاهیم و قضایای بدیهی» و «کسب دانش‌ها» به کدام مرحله از مراحل رشد و تکامل عقلی انسان مربوط است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۱	مخالفت با عقل در جهان اسلام به دو شکل صورت گرفت، آن‌ها را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۲	هریک از گزاره‌های زیر بیانگر علم نظری است یا علم عملی؟ (الف) نسبت به یکدیگر مهربان باشیم. (ب) همه فلزات رسانا هستند. (ج) نباید عهد و پیمان خود را بشکنیم. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۳	دو معنا و کاربرد عقل از نظر فلاسفه را نام ببرید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۴	هریک از گزاره‌های زیر با نظر کدام فیلسوف در مورد خداوند، ارتباط دارد؟ (الف) ضرورت وجود خدا از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی قابل اثبات است. (ب) تصور من از یک موجود نامتناهی، از خود من و هیچ موجود متناهی دیگر نیست. (ج) وجود حرکت در عالم، نیازمند محرکی است که خود آن، نامحرک است. (د) ایمان، هدیه‌ای الهی است که خداوند به انسان مومن می‌بخشد. (۱) افلاطون (۲) کِرِگور (۳) دکارت (۴) ارسطو (۵) کانت سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: افلاطون برای اشاره به ذات خداوند از واژه و برای خداوند در مرتبه خلق جهان، لفظ را به کار می‌برد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۶	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط: - فیلسوفان و حکمای دوره دوم حاکمیت کلیسا، عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۷	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط: - یکی از معیارهای زندگی معنادار، اعتبار داشتن آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۸	از نظر فیلسوفان مسلمان، تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به کمک کدامیک از عقول عالم عقل حاصل می‌شود؟ شرح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۹	به چه دلیل برخی جریان‌های فکری در جهان اسلام، در عین پذیرش عقل، دایره اعتبار و کارآمدی آن را محدود می‌کردند؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

۳۰	نظر «فرانسیس بیکن» را درباره اعتبار حس و عقل توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۱	جایگاه عقل را در دوره «اول» و «دوم» حاکمیت کلیسا و مسیحیت در اروپا، با یکدیگر مقایسه کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۲	از نظر فارابی چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۳	برهان «درجات کمال» ارسطو را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۴	از نظر فیلسوفان مسلمان، عالی‌ترین مرتبه شهود چه نام دارد و مختص چه کسانی است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۵	هریک از موارد زیر با کدام مرتبه از مراتب عقل انسان مطابقت دارد؟ (الف) درک این امر که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. (ب) تسلط بر دانش‌های کسب شده و استفاده از آن‌ها. (ج) کسب دانش‌های جدید با تمرین و تکرار. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۶	دو فیلسوف غربی دوره جدید اروپا که از تجربه‌های معنوی درونی، برای باور به وجود خداوند استفاده کردند را نام ببرید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۷	هریک از گزاره‌های زیر حاصل کدام فعالیت عقل است؟ (عقل نظری، عقل عملی) (الف) انسان باید به حقوق دیگران احترام بگذارد. (ب) هر جسمی دارای سه بعد است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۸	نظریات فارابی در «فلسفه سیاست»، به دیدگاه کدام فیلسوف نزدیک‌تر است؟ (۱) ارسطو (۲) افلاطون سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۹	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. امروزه، عقل در اروپا، به عقل تقلیل پیدا کرده است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۴۰	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. - عقل به عنوان ابزار شناخت، در ابتدای کودکی به صورت یک استعداد وجود دارد که باید با تربیت و تمرین به فعلیت برسد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۴۱	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. - فیلسوفان مسلمان می‌گویند ابتدا باید با خدا ارتباط معنوی برقرار کرد و بعد به اثبات عقلانی وی پرداخت. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

۴۲	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. - به نظر کانت، وجود جهان ماورای دنیای مادی، مشروط به وجود خدائی جاودان و نامتناهی است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۴۳	فیلسوفان مسلمان راه رهایی از احساس تعارض میان «یافته‌های عقلی» و «داده‌های وحیانی» را چه می‌دانند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۴	جایگاه «عقل» در دوره اول حاکمیت کلیسا را با دوره دوم حاکمیت کلیسا در اروپا مقایسه کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۵	انتقاد دیوید هیوم به «برهان نظم» در بحث اثبات وجود خدا را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۶	دلیل مخالفت برخی جریان‌های فکری در عالم اسلام با فلسفه و منطق چه بود؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۷	از نظر فیلسوفان الهی روح انسان چگونه می‌تواند از ماده و جسم مجرد شود و بسیاری از حقایق را شهود نماید؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۸	این‌که «انسان باید قانون را رعایت کند»، به کدام فعالیت عقل مربوط می‌شود؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۹	از نظر ابن‌سینا سبب بقای ممکنات و مخلوقات چیست؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵۰	اصطلاح «محرك غیرمترک» توصیف کدام فیلسوف در مورد خداست؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵۱	از نظر فیلسوفان مسلمان، عقل در کدام مرحله آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند؟ (۱) عقل بالملکه (۲) عقل بالقوه سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵۲	کدام فیلسوف روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست؟ (۱) فرانسیس بیکن (۲) اگوست کنت سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵۳	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. از نظر فیلسوفان مسلمان، عقل، فیض خداوند را به می‌رسانند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۵۴	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. تحولات و تطورات دوره جدید اروپا در مورد عقل، به طور عمده مربوط به است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. فلاسفه مسلمان اعتقاد به وجود خدا و نقش آن در را همانند نقش آب در می دانند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵۶	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - این که یک استاد ریاضی «هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می کند» مربوط به «عقل بالمستفاد» است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵۷	«عقل بالملکه» و «عقل بالفعل» را تعریف کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۵۸	دو شکل مخالفت با عقل در جهان اسلام را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۵۹	جایگاه عقل در «دوره اول حاکمیت مسیحیت» در اروپا چگونه بود؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۶۰	«عقل نظری» را با ذکر مثال تعریف کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۶۱	از نظر فارابی، چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۶۲	برهان «درجات کمال» ارسطو در اثبات وجود خداوند را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۶۳	دو مورد از ویژگی های موجودات عالم عقل را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۶۴	هریک از گزاره های زیر، نظر کدام فیلسوف درباره خداوند است؟ (از ستون سمت چپ انتخاب کرده در مقابل آن بنویسید). الف) نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است. ب) تصور من از حقیقتی نامتناهی که به وسیله او خلق شده ام، از خود من نیست. ج) دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است. ۱- کرگور ۲- افلاطون ۳- ویلیام جیمز ۴- دکارت سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۶۵	گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید. از نظر (۱- دکارت / ۲- اوگوست کنت) کار عقل در تأسیس فلسفه، ذهنی است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۶۶	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید فیلسوفان مسلمان، اساس پذیرش هر اعتقاد و آئینی را می‌دانند.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۶۷	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید ملاصدرا وابستگی و نیازمندی موجودات جهان به غیر را نامید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۶۸	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - حکمای یونان باستان خدای جهان آفرین را «مزدا» می‌نامیدند.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۶۹	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - توانایی افراد در تعقل و استدلال یکسان بوده و بی‌نیاز از تمرین می‌باشد.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۷۰	ضمن تعریف «عقل بالملکه» و «عقل بالمستفاد» تفاوت آن‌ها را توضیح دهید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۱	ارسطو قوه عقل را براساس کاری که انجام می‌دهد به دو قسم تقسیم کرده است، آن‌ها را نام برده و تعریف کنید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۲	استدلال «دکارت» بر اثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۳	از نظر فلاسفه مسلمان علاوه بر استدلال عقلی، دو روش دیگری که ما را به حقیقت می‌رسانند، چیست؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۴	دو مورد از ویژگی‌های «موجودات عالم عقل» را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۵	تعیین کنید فلاسفه زیر «عقل‌گرا» هستند یا «تجربه‌گرا»؟ (الف) اوگوست کنت (ب) فرانسیس بیکن	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۶	برهان فارابی برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر چه اصلی است؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۷۷	ارسطو برای اثبات وجود خداوند از دو برهان استفاده نمود، نام آن‌ها را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۸	از نظر فیلسوفان مسلمان، نام دیگر «عقل هیولانی» چیست؟ (۱) عقل بالفعل (۲) عقل بالقوه سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۷۹	از نظر فارابی، مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند کدام گزینه است؟ (۱) آفتاب به چشم (۲) آب به حیات جسمانی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۸۰	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید: - از نظر فارابی و ابن‌سینا، اولین مخلوق خدا «.....» نام دارد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۸۱	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید: - هراکلیتوس «لوگوس» را هم به معنای وجودی متعالی و هم به معنای به کار می‌برد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۸۲	تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط می‌باشد. - یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، به صورت مخالفت با فلسفه ظهور کرد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

- ۱ اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزا و افراد عالم طبیعت می‌باشد و خود این عالم نیز به عنوان یک کل، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. (ص ۸۰ و ۸۱)
- ۲ مانند آفتاب است نسبت به چشم همانطور که آفتاب نوربخشی می‌کند تا چشم بینا شود، عقل فعال نیز نخست چیزی به قوه عقل آدمی می‌رساند به طوری که فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود. (ص ۶۳)
- ۳ در دوره حاکمیت اول دخالت عقل را عامل تضعیف می‌دانستند و برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند. (ص ۵۶)
- ۴ به طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی می‌خواند و نگاه فلسفه به جهان و هستی را ناظر بر واقعیت نمی‌داند بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی آنان بوده است. (ص ۵۷)
- ۵ مقدمه اول: به موجودات پیرامونمان که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است. مقدمه دوم: موجودات وابسته باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود، نیازی به غیر نداشته باشد. نتیجه: پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند. (ص ۴۶)
- ۶ مرحله‌ای است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد. (ص ۶۴)
- ۷ الف) عملی
ب) نظری (ص ۵۵)
- ۸ مبتنی بر محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌هاست. (ص ۴۲)
- ۹ اخلاق / وظایف اخلاقی / وجدان اخلاقی (ص ۳۶)
- ۱۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۵۴)
- ۱۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۳۹)
- ۱۲ عقل اول - روحانی / غیرمادی (ص ۶۳)
- ۱۳ اثبات وجود خدا (ص ۴۷)
- ۱۴ افلاطون (ص ۳۱)
- ۱۵ نظم - تجربه (ص ۳۵)
- ۱۶ این عقل عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست. تمام ادراکات و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد. به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند. البته این مدرسانی در باطن وجود انسان صورت می‌گیرد و برای خود انسان محسوس نیست. (ص ۶۳)
- ۱۷ هیوم، تجربه را تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت می‌دانست و کاملاً از عقل‌گرایان جدا شد. دکارت همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقل، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا، نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. (ص ۵۷)

۱۸ موجودات پیرامون ما وجودشان عین وابستگی و نیاز است.
موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود بی‌نیاز باشد.
پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند. (ص ۴۶)

۱۹ حس - شهود (وحی) (ص ۶۶)

۲۰ عقل بالملکه - عقل بالفعل (ص ۶۴-۶۵)

۲۱ ۱) محدود کردن دایره و اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن
۲) مخالفت با فلسفه و منطق تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی (ص ۶۰)

۲۲ الف) علم عملی
ب) علم نظری
ج) علم عملی (ص ۵۵)

۲۳ ۱) عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال (ص ۵۳)
۲) عقل به عنوان موجودی متعالی و برتر از ماده (ص ۵۴)

۲۴ الف) ۵ (ص ۳۶) ب) ۳ (ص ۳۵) ج) ۴ (ص ۳۴) د) کرکگور (ص ۳۸)

۲۵ مثال خیر - صانع (دمیورژ) (ص ۳۲)

۲۶ غلط (ص ۵۶)

۲۷ صحیح (ص ۴۸)

۲۸ عقل فعال این عقل عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌ها است. یعنی به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد.
البته این مدد‌رسانی در باطن وجود انسان صورت می‌گیرد و برای خود انسان محسوس نیست. (ص ۶۳)

۲۹ این جریان‌ها می‌کوشیدند نشان دهند که برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارند و کسانی که از این روش‌ها استفاده می‌کنند، مرتکب خطا می‌شوند و به دین آسیب می‌رسانند. (ص ۶۰)

۳۰ بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست. از فلاسفه می‌خواست از بت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند دست بردارند و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند. (ص ۵۷)

۳۱ در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. حتی آن را امری شیطانی می‌پنداشتند. و می‌گفتند ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون و چراهای عقل بایستد. اما در دوره دوم حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد و سایر فیلسوفان مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند که به تدریج به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی انجامید. (ص ۵۶ و ۵۷)

- ۳۲ زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست. (ص ۴۳)
- ۳۳ مقدمه اول: هر جا که یک خوب‌تر و بهتر وجود دارد، خوب‌ترین و بهترین نیز هست.
مقدمه دوم: در میان موجودات، برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگرند.
نتیجه: پس حقیقتی هم که بهترین باشد، وجود دارد که همان واقعیت الهی است. (ص ۳۳)
- ۳۴ وحی - پیامبران (ص ۶۶)
- ۳۵ الف) عقل بالملکه ب) عقل بالمستفاد ج) عقل بالفعل (ص ۶۴ و ۶۵)
- ۳۶ ویلیام جیمز - برگسون - کرگور - کاتینگهام (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۳۷ و ۳۸ و ۳۹)
- ۳۷ الف) عقل عملی ب) عقل نظری (ص ۵۵)
- ۳۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۳۹ تجربی (ص ۵۷)
- ۴۰ صحیح (ص ۵۳)
- ۴۱ غلط (ص ۴۷)
- ۴۲ صحیح (ص ۳۶)
- ۴۳ در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم و از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطای خود را اصلاح نموده و از گمان این تعارض‌های یابیم. (ص ۶۶)
- ۴۴ در دوره اول حاکمیت کلیسا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند و حتی برخی از آنها عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند. اما در دوره دوم کلیسا حکمای مسیحی تحت تأثیر فلاسفه مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسایل دینی روی آوردند. (ص ۵۶)
- ۴۵ هیوم می‌گوید مهمترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می‌کند. اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد. (ص ۳۵)
- ۴۶ فلسفه و منطق را دستاوردی یونانی و غیراسلامی می‌دانستند. (ص ۶۲)
- ۴۷ تهذیب نفس (ص ۵۴)
- ۴۸ عقل عملی (ص ۵۵)
- ۴۹ عشق (ص ۴۸)

۵۰ ارسطو (ص ۳۴)

۵۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۶۴)

۵۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۵۷)

۵۳ عوالم دیگر (ص ۶۳)

۵۴ حدود توانایی عقل (ص ۵۶)

۵۵ حیات معنوی - حیات جسمانی (ص ۴۷)

۵۶ صحیح (ص ۵۷)

۵۷ عقل بالملکه: در این مرحله، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند، مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند و می‌تواند دانش‌ها را کسب نماید.
عقل بالفعل: در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده، با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب کرده است. (ص ۶۴ و ۶۵)

۵۸ ۱- تنگ و محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن
۲- مخالفت با فلسفه و منطق تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی (ص ۶۰)
(بیان دو شکل مخالفت با عقل به صورت تشریحی نیز پذیرفته است.)

۵۹ بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند و عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقیلی می‌ایستادند ایمان قوی را از آن کسی می‌دانستند که در برابر چون و چراهای عقل بایستند. (ص ۵۶)

۶۰ عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، عقل نظری نامیده می‌شود. مانند بحث درباره خدا، کهکشان، درجه حرارت آب و ... (یک مثال کافی است) (ص ۵۵)

۶۱ زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد به این معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست. (ص ۴۳)

۶۲ هر جا که یک خوب‌تر و بهتر وجود دارد، خوب‌ترین و بهترین نیز هست در بین موجودات برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگرند. پس حقیقتی هم که خوب‌ترین و بهترین باشد، وجود دارد که همان واقعیت الهی است. (ص ۳۳)

۶۳ از ماده و جسم مجردند - در قید زمان و مکان نیستند - در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند - با حواس ظاهری نمی‌توان آن‌ها را درک کرد - حقایق اشیا را شهود می‌کنند. (دو مورد کافی است.) (ص ۵۴)

۶۴ الف) ۲- افلاطون (ص ۳۱)

ب) ۴- دکارت (ص ۳۴ و ۳۵)

ج) ۳- ویلیام جیمز (ص ۳۷)

۶۵ ۲- اوگوست کنت (ص ۵۷)

۶۶ استدلال عقلی (ص ۶۶)

۶۷ فقر وجودی (امکان فقری) (ص ۴۶)

۶۸ غلط (ص ۵۹)

۶۹ غلط (ص ۵۳)

۷۰ عقل بالملکه: در این مرحله عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند.

عقل بالمستفاد: در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید. مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند. (ص ۶۴ و ۶۵)

۷۱ عقل نظری: عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند.
عقل عملی: عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او بحث می‌کند. (ص ۵۵)

۷۲ مقدمه اول: من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصوری دارم.
مقدمه دوم: این تصور نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی‌ام، این تصور از هیچ موجود متناهی دیگر هم نیست.
نتیجه: پس این تصور از یک وجود نامتناهی است. اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد. (ص ۳۴ و ۳۵)

۷۳ شهود - وحی (ص ۶۶)

۷۴ از ماده و جسم مجردند - در قید زمان و مکان نیستند - در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند - علم آن‌ها به حقایق شهودی است - با حواس ظاهری قابل درک نیستند. (دو مورد کافی است) (ص ۵۴)

۷۵ الف) تجربه‌گرا
ب) تجربه‌گرا (ص ۵۷)

۷۶ محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌ها (ص ۴۲)

۷۷ برهان درجات کمال - برهان حرکت (ص ۳۳ و ۳۴)

۷۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۶۴)

۷۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۶۳)

۸۰ عقل اول

۸۱ نطق (یا سخن یا کلمه)

۸۲ صحیح

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

نام درس: فلسفه (۲)

معاونت آموزش متوسطه

پایه: دوازدهم

رشته: علوم انسانی - معارف اسلامی اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری

کانال گام نهایی مازندران (شاد) <http://shad.ir/motnazarimazand>

نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:
تاریخ و امضا:	نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:
ردیف	لطفا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید				
۱	فلسفه ۲ (بخش ۳) سوال ۶۸ ملاک فلسفی بودن یک متن و سخن، از نظر ملاصدرا چیست؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۲	مفاهیم زیر را از نظر شیخ اشراق تعریف کنید. الف) مغرب وسطی: (ب) حکیم متأله: سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۳	مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبایی، که در دو کتاب «شیعه» و «رسالت تشیع» آمده، درباره چه موضوعاتی است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۴	ملاصدرا در حکمت متعالیه خود، از کدام مشرب‌های فلسفی، بهره می‌برد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۵	به چه دلیل فلسفه اسلامی، از آغاز سرشتی کاملاً استدلالی داشت؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۶	اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی چیست؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۷	هریک از گزاره‌های سمت راست با کدام گزینه در سمت چپ، ارتباط دارد؟ (دو گزینه در سمت چپ اضافی است). ۱- عقل بالمستفاد ۳- بدایه الحکمه ۴- عقل فعال ۵- نهایه الحکمه ۶- عقل بالفعل سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۸	ملاصدرا اصل «وحدت حقیقت وجود» را در فلسفه خود از چه طریقی برای دیگران اثبات کرد؟ (۱) برهان فلسفی (۲) سلوک عرفانی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۹	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. - از نظر معتقدین به اصالت ماهیت، وجود صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۰	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. - اولین فیلسوف مشهور مسلمان حدود قرن دوم هجری، فارابی بود. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۱	کسانی که به سبک زندگی معیوب و ناسالمی رسیده‌اند، چه نظام فکری و عملی را انتخاب کرده‌اند؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۲	ملاصدرا با توجه به کدام اصل از اصول حکمت متعالیه، تعدّد و تکثر موجودات را در عالم هستی تبیین می‌کند؟ شرح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۳	ابن‌سینا شُروری همچون سیل و زلزله و پژمردگی گیاهان را در عالم طبیعت چگونه تحلیل می‌کند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۴	فارابی «مدینه فاضله» را چگونه توصیف می‌کند و چه ویژگی‌هایی برای ریاست مدینه در نظر می‌گیرد؟ (دو ویژگی کافی است). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۵	دو مورد از منابع حکمت متعالیه را نام ببرید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۶	سهروردی اصطلاح «حکیم متأله» را برای چه کسانی به کار می‌برد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲

۱۷	مباحث «علم النفس» و «معاد» در کتاب اسفار اربعه ملاصدرا، با کدام سفر عرفانی مطابقت دارد؟ (۱) سفر در خلق با حق (۲) سفر از خلق به حق	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۸	کدام فیلسوف مسلمان، از بزرگ‌ترین حکمای مشاء محسوب می‌شود؟ (۱) کندی (۲) ابن‌سینا	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۹	جای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید: علاوه طباطبایی روش تفسیری قرآن به قرآن را از استاد خود، آموخت.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۰	جای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید: شیخ اشراق به جای مفهوم «وجود» از مفهوم «.....» در فرهنگ فلسفی خود استفاده کرده است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۱	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط: - کتاب «شیعه» و «رسالت تشیع»، حاصل مذاکرات علامه طباطبایی با هانری گربن است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۲	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط: - بنیادی‌ترین اصل فلسفی ملاصدرا، «اصالت وجود» می‌باشد.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۳	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط: - کتاب «قانون» ابن‌سینا، یک دایرة المعارف عظیم علمی و فلسفی است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۴	سبک زندگی افرادی که به نظام فکری سالم و استواری دست یافته‌اند را توصیف کنید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۵	با بیان نظر ملاصدرا و میرداماد در زمینه بحث «اصالت وجود و اصالت ماهیت» تفاوت دیدگاه آن دو را شرح دهید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۶	با توجه به آیه شریفه «إِثْمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ»، توضیح دهید که به نظر ابن‌سینا، چگونه طبیعت‌شناسی می‌تواند دانشمند و محقق را به خشوع و خشیت در پیشگاه حق تعالی برساند؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۷	سفر عرفانی «از حق به سوی خلق همراه با حق»، با کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا تطبیق می‌کند؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۸	سه مورد از عوامل زمینه‌ساز حیات عقلی که در قرآن کریم و رفتار و گفتار رسول خدا (ص) مشاهده می‌شود را بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

۲۹	هریک از مطالب مرتبط با ستون راست را از ستون سمت چپ انتخاب کنید و بنویسید. الف) اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه ب) اشارات و تنبیهات ج) نویسنده پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم د) رسالت تشیع (۱) افلاطون (۲) فارابی (۳) استاد مطهری (۴) آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا (۵) حاصل مذاکرات هانری کرین با علامه طباطبائی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۰	از نظر سهروردی، عالمی که آمیخته به نور و ظلمت است چه نام دارد؟ (۱) مغرب وُسطی (۲) مغرب کامل سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۱	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. سهروردی در کتاب «حکمه الاشراق»، از شیوه فراتر رفته و حکمت اشراقی را پایه‌گذاری می‌کند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۲	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. از دیدگاه فارابی، مهم‌ترین تفاوت مدینه فاضله با مدینه جاهله، در آن است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۳	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. - علامه طباطبائی روش تفسیر قرآن به قرآن را از آیت‌الله شاه‌آبادی آموخته بودند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۴	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. - از نظر شیخ اشراق هر واقعیتی «نور» است، اما نه نور مطلق، بلکه درجه‌ای است از نور. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۵	نظر «میرداماد» در مورد بحث اصالت یا اعتباری بودن وجود و ماهیت را بیان کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۶	جغرافیای عرفانی در فلسفه اشراق «سهروردی» چگونه است؟ توضیح دهید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۷	از نظر ابن‌سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا چه تأثیری بر فرد دانشمند و محقق دارد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۸	اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی چیست؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۳۹	در مورد علامه طباطبایی به دو سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (الف) نگاه تطبیقی به فلسفه ویزگی کدامیک از آثار علامه است؟ (ب) علاوه روش تفسیر آیه به آیه قرآن را از چه کسی آموخته بود؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۰	«فارابی و ابن سینا» به ترتیب مربوط به کدام دوره از تاریخ فلسفه اسلامی هستند؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۱	اولین فیلسوف مشهور مسلمان چه کسی بود؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۲	در کدام مکتب فلسفی «مفهوم وجود و مفهوم نور» یک معنا و هویت می یابند؟ (۱) حکمت اشراق (۲) حکمت متعالیه	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: حاصل مذاکرات «پروفسور کُرن» با «علامه طباطبایی»، تألیف دو جلد کتاب تحت عنوان و می باشد.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۴	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - از نظر فلاسفه مسلمان فقط استدلال عقلی نیست که ما را به حقیقت می رساند.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۵	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - در اندیشه «ملاصدرا»، ترکیب نور قوی با تاریکی، سبب ایجاد نور ضعیف می شود.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۶	با توجه به الگوی نظام فکری و عملی، سبک زندگی آن دسته از افرادی که در حال رشد و پیشرفت هستند را توضیح دهید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۴۷	طبق «اصل مراتب داشتن وجود» در حکمت متعالیه، کثرت و اختلاف موجودات چگونه تفسیر می شود؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۴۸	مقصود از سفر «از خلق به حق» در عرفان چیست؟ کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا با این بخش مطابقت دارد؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۴۹	در جغرافیای عرفانی مکتب اشراق، مقصود از «مغرب کامل» و «مغرب وسطی» چیست؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱
۵۰	طبق دیدگاه فارابی، رئیس مدینه فاضله چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۵۱	حاصل مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبایی چه کتاب‌هایی است؟ (الف) (ب)	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۵۲	هریک از موضوعات زیر در کدام کتاب ابن‌سینا مطرح شده است؟ (الف) آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت (ب) فرهنگ‌نامه پزشکی	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۵۳	دو مورد از زمینه‌های رشد فلسفه در جهان اسلام را نام ببرید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۵۴	گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید. از نظر ملاصدرا، واقعیت خارجی مابازاء و مصداق (۱- وجود / ۲- ماهیت) است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۵۵	گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید. اولین فیلسوف مشهور مسلمان (۱- کندی / ۲- فارابی) بود.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۵۶	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید شیخ اشراق، خالص هستی را نور محض می‌داند و او را می‌نامد.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۵۷	تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟ - از نظر قطب‌الدین رازی، اساس و بنیان حکمت اشراق، کشف و شهود است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱
۵۸	از نظر ملاصدرا اختلاف موجودات، ناشی از چیست؟ تشبیه او را در این زمینه بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۹	اصطلاحات زیر را از نظر شهروردی تعریف کنید: (الف) مشرق جهان (ب) حکیم متاّله	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۰	از نظر ابن‌سینا علت نام‌گذاری عالم ماده، به «عالم طبیعت» چیست؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۱	تعریف «مدینه فاضله» از نظر فارابی چیست؟ مهم‌ترین تفاوت آن با «مدینه جاهله» را بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۲	دو مورد از اقدامات علمی و فرهنگی علامه طباطبایی را نام ببرید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

۶۳	سفر عرفانی «در خلق با حَقّ» با کدام مبحث کتاب آسفار ملاصدرا تطبیق دارد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۴	درباره «حکمت مَشَاء» به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) مؤسس آن در جهان اسلام چه کسی بود؟ ب) مُتَکی بر آرای کدام فیلسوف یونانی بود؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۵	کدام گزینه از آثار ملاصدرا می باشد؟ ۱) الشواهد الربوبیه ۲) عدل الهی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۶	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: - دو کتابی که علامه طباطبایی برای تدریس فلسفه در دو سطح نوشتند، عبارت بود از: و سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۷	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: - «وجود» از نظر ملاصدرا بر دو قسم می باشد: و سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۶۸	تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط می باشد. - از نظر ملاصدرا «وجود» اصیل است و واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق «وجود» می باشد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

- ۱ اولاً هر مبحثی که طرح می‌کند به موضوع فلسفه، یعنی وجود و مسائل بنیادی آن، مربوط باشد و ثانیاً متکی بر عقل و استدلال عقلی باشد، نه شهود قلبی و یا نقلی و قرآنی. (ص ۹۱)
- ۲ الف) در میان مشرق محض و مغرب کامل قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند.
ب) آنان که هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند. (ص ۸۵ و ۸۴)
- ۳ درباره فلسفه، عرفان و مکتب شیعه (ص ۱۰۶)
- ۴ از فلسفه مشاء و فلسفه اشراق (ص ۹۱)
- ۵ از آنجا که ارسطو در مباحث فلسفی بیش از هر چیز به قیاس برهانی تکیه می‌کرد. (ص ۷۴)
- ۶ انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت خود به جامعه گرایش دارد. (ص ۷۶)
- ۷ الف) ۳ (ص ۱۰۵) ب) ۶ (ص ۶۵) ج) ۲ (ص ۱۰۵) د) ۱ (ص ۶۵)
- ۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۹۴)
- ۹ صحیح (ص ۹۳)
- ۱۰ الف) صحیح (ص ۴)
ج) صحیح (ص ۲۰)
هـ) صحیح (ص ۹۳)
ب) غلط (ص ۱۰)
د) غلط (ص ۷۰)
- ۱۱ افرادی هستند که در انتخاب ریشه درخت و پایه نظام فکری خود، دچار خطا و اشتباه شده‌اند و ریشه‌ای ناکارآمد و ناسالم در زمین زندگی خود قرار داده‌اند. (ص ۱۰۹)
- ۱۲ اصل مراتب داشتن وجود از نظر ملاصدرا با اینکه هستی یک حقیقت واحد است اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. وجود که حقیقت واحدی است در تجلیات و ظهورهای خود دارای مراتبی می‌شود. (در صورتی که ضمن ذکر تشبیه کانون نور، این مطلب توضیح داده شود، نمره تعلق می‌گیرد.) (ص ۹۵)
- ۱۳ از نظر ابن‌سینا، شُرور در عالم طبیعت در یک نظام کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند به همین جهت با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد. (ص ۸۱)
- ۱۴ مدینه فاضله، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد. (در صورتی که واژه هدفمند بودن مدینه فاضله ذکر شود نمره تعلق می‌گیرد.)
رئیس مدینه فاضله باید روحی بزرگ و سرشتی عالی داشته باشد - به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده باشد - بتواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند. (ذکر دو مورد کافی است.) (ص ۷۶)
- ۱۵ فلسفه مشاء - حکمت اشراق - عرفان اسلامی - تعالیم قرآن کریم و احادیث (ذکر دو مورد کافی است.) (ص ۹۱)
- ۱۶ کسانی که هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند - هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند. (ص ۸۵)
- ۱۷ گزینه ۱ (ص ۹۱)

۱۸ گزینه ۲ (ص ۷۴)

۱۹ میرزا علی آقا قاضی (ص ۱۰۳)

۲۰ نور (ص ۸۴)

۲۱ صحیح (ص ۱۰۶)

۲۲ صحیح (ص ۹۲)

۲۳ غلط (ص ۸۰)

۲۴ گروهی از افراد، هم‌ریشه درخت فکری خود را به درستی انتخاب کرده‌اند و پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند و هم با دقت و تأمل فراوان و با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی و استواری از آن ریشه استخراج کرده‌اند. (ص ۱۰۹)

۲۵ از نظر میرداماد آن امر واقعی و خارجی مصداق ماهیت است نه وجود یعنی آنچه واقعی است ماهیت است؛ پس اصالت با ماهیت است و وجود صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. اما ملاصدرا نظر دیگری ابراز کرد و گفت از میان دو مفهوم وجود و ماهیت، وجود است که اصیل و واقعی است. واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق وجود است. (ص ۹۳)

۲۶ از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند. (ص ۸۱)

۲۷ افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی (ص ۹۱)

۲۸ ارزش قائل شدن برای اصل تفکر و خردورزی - تکریم علم به عنوان ثمره تفکر و خردورزی - تکریم و احترام پیوسته عالمان - طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی - مذمت پیوسته نادانی و جهل - دعوت به یادگیری علم و دانش ملت‌های دیگر (ذکر سه مورد کافی است) (ص ۷۲)

۲۹ الف) ۲ (ص ۷۵) ب) ۴ (ص ۸۰) ج) ۳ (ص ۱۰۴) د) ۵ (ص ۱۰۶)

۳۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۱ مشائیان (ص ۸۳)

۳۲ هدف (ص ۷۷)

۳۳ غلط (ص ۱۰۳)

۳۴ صحیح (ص ۸۴)

۳۵ میرداماد معتقد است آن امر واقعی و خارجی، مصداق ماهیت است نه وجود، یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود. پس اصالت با ماهیت است و وجود، صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. (ص ۹۳)

۳۶ در جغرافیای عرفانی سهروردی مشرق جهان، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرد از ماده برای موجودات خالی قابل مشاهده نیست. مغرب کامل نیز جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. در میان مشرق محض و مغرب کامل مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته است. (ص ۸۴)

۳۷ از نظر ابن‌سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند و آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند. (ص ۸۱)

۳۸ اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی این است که «انسان موجودی مدنی بالطبع» است و به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هم‌نوعان خویش زندگی کند. (ص ۷۶)

۳۹ الف) اصول فلسفه و روش رئالیسم (ص ۱۰۴) ب) مرحوم قاضی (ص ۱۰۳)

۴۰ دوره متقدم - دوره میانی (ص ۸۷)

۴۱ کندی (ص ۷۰)

۴۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۹۶)

۴۳ شیعه - رسالت تشیع (ص ۱۰۶)

۴۴ صحیح (ص ۹۴)

۴۵ غلط (ص ۹۵)

۴۶ کسانی که وارد عرصه تفکر شده و دارای افکار فلسفی هستند، اما هنوز آن افکار فلسفی به خوبی در آن‌ها شکل نگرفته و هنوز نمی‌توانند میان آن افکار و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند. اینان گاهی براساس افکار خود تصمیم می‌گیرند و گاهی بیرون از آن. (ص ۱۰۹)

۴۷ از نظر ملاصدرا با اینکه هستی یک حقیقت واحد است. اما دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. یعنی در تجلیات و ظهورهای خود دارای مراتبی است و هر مرتبه‌ای از وجود به میزان درجه وجودی خود ظهور آن حقیقت واحد و یگانه است. (ص ۹۵ و ۹۶)

۴۸ در این سفر، سالک می‌کوشد از طبیعت و عوالم ماورای طبیعت عبور کند و به حق واصل شود و میان او و خدا حجابی نباشد. - مباحث عمومی فلسفه (ص ۹۰)

۴۹ از نظر سهروردی، مغرب کامل جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. مغرب وسطی در میان مشرق محض و مغرب کامل قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند. (ص ۸۴)

۵۰ روحی بزرگ و سرشتی عالی دارد به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده و می‌تواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند. (ص ۷۶)

۵۱ الف) شیعه ب) رسالت تشیع (ص ۱۰۶)

۵۲ الف) اشارات و تنبیهات ب) قانون (ص ۸۰)

۵۳ دعوت قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) به خردورزی - گسترش مباحث اعتقادی میان مسلمانان - نهضت ترجمه متون (دو مورد کافی است). (ص ۷۲ و ۷۳)

۵۴ ۱- وجود (ص ۹۳)

۵۵ ۱- کندی (ص ۷۰)

۵۶ نورالانوار (ص ۸۴)

۵۷ صحیح (ص ۸۴)

۵۸ با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. در مقام تشبیه، این حقیقت واحد مانند یک کانون نور درخشان است که اشعه آن به میزانی که از کانون دور می‌شود، ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود. (ص ۹۵)

۵۹ الف) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. (ص ۸۴)
ب) حکیم متاله: کسانی که هم در صور برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند. (ص ۸۵)

۶۰ بدان جهت است که اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد. خود این عالم نیز به عنوان یک کل طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. (ص ۸۰ و ۸۱)

۶۱ مدینه فاضله مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد. مهم‌ترین تفاوت آن با مدینه جاهله در هدف آن‌ها است. (ص ۷۶ و ۷۷)

۶۲ تدریس فلسفه ناظر بر مسائل روز فلسفی - احیای تدریس و تفسیر قرآن کریم - ارتباط با مراکز دانشگاهی و فرهنگی - تربیت شاگردان (دو مورد کافی است) (ص ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۶۳ با مبحث علم النفس و مراحل شکل‌گیری آن تا رسیدن به مرحله معاد (اشاره به دو کلمه نفس و معاد کافی است). (ص ۹۱)

۶۴ الف) فارابی
ب) ارسطو (ص ۷۴)

۶۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۹۰)

۶۶ بدایه الحکمه - نهاییه الحکمه

۶۷ وابسته (یا نیازمند) - غیروابسته (یا بی‌نیاز)

۶۸ صحیح